

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA
IM. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH W OPOLE

WYDAWNICTWA SKRYPTOWE

Krystyna Dubel

Ochrona i kształtowanie środowiska

OPOLE 1987

Spis treści

	str.
WPROWADZENIE	7
I. ZNACZENIE WAŻNIEJSZYCH TERMINÓW I POJĘĆ	9
II. CZŁOWIEK A BIOSFERA	17
1. Środowisko geograficzne jego struktura i dynamika	17
2. System ekologiczny	20
3. Przyczyny zaburzeń w ekosystemie globalnym	24
4. Rys historyczny oddziaływania człowieka na biosferę	29
III. PROBLEMY ZWIĄZANE Z POSTĘPEM CYWILIZACJI	34
1. Dynamika wzrostu liczby ludności świata - - a wyżywienie	35
2. Zasoby surowcowe i problemy związane z ich eksploatacją	39
3. Urbanizacja - środowisko antropogeniczne	44
4. Transport - a środowisko	49
5. Chemizacja rolnictwa - a zagrożenie środowiska przyrodniczego	52
5.1. Nawozy mineralne	53
5.2. Pestycydy	54
5.3. Gnojowice	55
5.4. Niektóre zasady stosowania środków chemicznych w rolnictwie	56
5.5. Rolnictwo biologiczne	57
6. Zagrożenie środowiska w wyniku intensywnej działalności gospodarczej	60
7. Zanieczyszczenie środowiska - a zdrowie człowieka	64
8. Ochrona środowiska drugim problemem światowym po utrzymaniu pokoju	70

	str
9. Światowa Karta Przyrody	80
IV. STAN ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA W POLSCE	87
1. Zagrożone elementy środowiska	89
1.1. Przyczyny i źródła zanieczyszczeń powietrza	89
1.2. Zanieczyszczenie wód	93
1.3. Zanieczyszczenie wód Bałtyku	98
1.4. Zanieczyszczenie i degradacja gleb	100
1.5. Odpady przemysłowe i komunalne	102
1.6. Zagrożenie lasów	103
1.7. Znaczenie lasów i zadrzewień	107
2. Obszary ekologicznego zagrożenia	109
3. Zanieczyszczenie środowiska w województwie opolskim	120
V. PLANOWANIE I REALIZACJA OCHRONY ŚRODOWISKA W POLSCE	124
1. Rys historyczny ochrony przyrody w Polsce	124
2. Ochrona środowiska w programie rozwoju kraju	128
3. Ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska i jej realizacja	130
4. Przestrzenne formy ochrony przyrody	139
5. Ekonomiczne i społeczne aspekty degradacji i rekonstrukcji środowiska	149
6. Planowanie przestrzenne narzędziem kształtowania środowiska	161
6.1. Ocena stanu gospodarki przestrzennej Polski	162
6.2. Obszary konfliktowe	163
6.3. Konieczność ekorozwoju	166
6.4. Założenia planu przestrzennego zagospodarowania kraj do 1995 r.	168
6.4.1. Polityka przestrzenna w latach 1986-1995	168
6.4.2. Narzędzia polityki przestrzennej	169
6.4.3. Ewentualne zagrożenia	170

SPIS TREŚCI

str

6.5. Strategia użytkowania i ochrony środowiska

171

WYBRANA LITERATURA

177